



CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU

NATIONAL ASSEMBLY FOR WALES

OFFERYNNAU STATUDOL

STATUTORY INSTRUMENTS

2003 Rhif 326 (Cy.47)

2003 No. 326 (W.47)

ANIFEILIAID, CYMRU

ANIMALS, WALES

IECHYD ANIFEILIAID

ANIMAL HEALTH

**Gorchymyn y Tafod Glas (Cymru)
2003**

**The Bluetongue (Wales) Order
2003**

NODYN ESBONIADOL

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

(This note is not part of the Order)

Mae'r Gorchymyn hwn yn gweithredu Cyfarwyddeb y Cyngor 2000/75/EC sy'n gosod darpariaethau penodol ar gyfer rheoli a difodi clefyd y tafod glas (OJ Rhif 327, 22.12.2000, t.74). Mae'n gymwys mewn perthynas â Chymru yn unig.

This Order implements Council Directive 2000/75/EC laying down specific provisions for the control and eradication of bluetongue (OJ No.L327, 22.12.2000, p.74). It applies in relation to Wales only.

Mae erthyglau 1, 2 a 3 yn cynnwys darpariaethau rhagarweiniol, gan gynnwys diffiniadau o dermau penodol a ddefnyddir yn y Gorchymyn. Mae erthygl 4 yn darparu nad yw gweithgareddau penodol a awdurdodwyd o dan Orchymyn Pathogenau Anifeiliaid Penodedig 1998 (O.S. 1998/463) yn dod o dan y Gorchymyn. Mae erthygl 5 yn gwahardd brechu didrwydded rhag y clefyd.

Articles 1, 2 and 3 contain introductory provisions, including definitions of certain terms used in the Order. Article 4 provides that certain activities authorised under the Specified Animal Pathogens Order 1998 (S.I. 1998/463) are not covered by the Order. Article 5 prohibits unlicensed vaccination against the disease.

Mae erthyglau 6 i 9 yn ymwneud â mesurau pan wyddys neu pan amheuir bod y tafod glas ar dir ac mewn adeiladau. Mae erthyglau 6 a 7 yn darparu ar gyfer rhoi hysbysiadau i'r Rheolwr Milfeddygol Rhanbarthol ac ar gyfer ynysu anifeiliaid pan wyddys neu pan amheuir bod y clefyd yn bod. Mae erthygl 8 yn darparu ar gyfer cyflwyno hysbysiadau gan arolygwyr sy'n ei gwneud yn ofynnol i gydymffurfio â chyfyngiadau penodol. Nodir pwerau cyffredinol arolygwyr yn adrannau 63 a 64A o Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981. Mae erthygl 9 yn pennu pwerau arolygwyr milfeddygol, swyddogion yr Ysgrifennydd Gwladol a Chynulliad Cenedlaethol Cymru i gyflawni tasgau penodol ar dir ac mewn adeiladau ar ôl arfer pwerau mynediad.

Articles 6 to 9 concern measures when bluetongue is known or suspected to exist on premises. Articles 6 and 7 provide for notification to be given to the Divisional Veterinary Manager and for the isolation of animals when disease is known to exist or is suspected. Article 8 provides for the service of notices by inspectors requiring compliance with certain restrictions. The general powers of inspectors are set out in sections 63 and 64A of the Animal Health Act 1981. Article 9 specifies the powers of veterinary inspectors, officers of the Secretary of State and the National Assembly for Wales to carry out certain tasks on premises after exercising powers of entry.

Mae erthyglau 10 i 13 yn ymwneud â mesurau pan fydd brigiad o'r tafod glas wedi'i gadarnhau. Mae erthygl 10 yn darparu ar gyfer cyflwyno hysbysiadau. Mae erthyglau 11 a 12 yn nodi'r cyfyngiadau sy'n gymwys mewn ardaloedd y datgenir eu bod yn ardaloedd heintiedig gan yr Ysgrifennydd Gwladol o dan Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981. Mae Erthygl 13 yn cymhwyso darpariaethau yn y Ddeddf honno ac sy'n ymwneud â chigydda anifeiliaid. Mae erthygl 14 yn nodi dyletswyddau cyffredinol meddianwyr a cheidwaid o dan y Gorchymyn. Mae erthygl 15 yn nodi pwerau archwilwyr pan na chydymffurfir â gofynion mewn hysbysiadau. Mae erthygl 16 yn nodi eu pwerau cyffredinol. Pennir gofynion cyffredinol mewn perthynas â thrwyddedau, hysbysiadau a chyfarwyddiadau yn erthygl 17. Mae erthygl 18 yn darparu y bydd y Gorchymyn yn cael ei weithredu a'i orfodi gan yr awdurdod lleol. Mae erthygl 19 yn dirymu Gorchymyn Clefydau Arbennig (Hysbysu a Chigydda) 1992 (O.S. 1992/3159) a Gorchymyn Clefydau Penodedig (Hysbysu) 1996 (O.S. 1996/2628) i'r graddau y maent yn ymwneud â'r tafod glas.

Tramgwydd o dan adran 73 o Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981 yw methu â chydymffurfio â'r Gorchymyn hwn.

Paratowyd a chyhoeddwyd Arfarniad Rheoliadol ar wefan Cynulliad Cenedlaethol Cymru (www.cymru.gov.uk). Mae copiâu ar gael oddi wrth Lywodraeth Cynulliad Cymru, Yr Is-adran Iechyd Anifeiliaid, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.

Articles 10 to 13 concern measures when an outbreak of bluetongue has been confirmed. Article 10 provides for the service of notices. Articles 11 and 12 set out the restrictions which apply in areas declared to be infected areas by the Secretary of State under the Animal Health Act 1981. Article 13 applies provisions in that Act relating to the slaughter of animals. Article 14 sets out the general duties of occupiers and keepers under the Order. Article 15 sets out the powers of inspectors when the requirements in notices are not complied with. Article 16 sets out their general powers. General requirements in respect of licences, notices and directions are specified in article 17. Article 18 provides that the Order shall be executed and enforced by the local authority. Article 19 revokes the Special Diseases (Notification and Slaughter) Order 1992 (S.I. 1992/3159) and the Specified Diseases (Notification) Order 1996 (S.I. 1996 2628) insofar as they apply to bluetongue.

Failure to comply with the Order is an offence under section 73 of the Animal Health Act 1981.

A Regulatory Appraisal has been prepared and published on the National Assembly for Wales web-site (www.wales.gov.uk). Copies are available from the Welsh Assembly Government, Animal Health Division, Cathays Park, Cardiff, CF10 3NQ.

2003 Rhif 326 (Cy.47)**2003 No. 326 (W.47)****ANIFEILIAID, CYMRU****ANIMALS, WALES****IECHYD ANIFEILIAID****ANIMAL HEALTH****Gorchymyn y Tafod Glas (Cymru)
2003****The Bluetongue (Wales) Order
2003**

Wedi'i wneud 17 Chwefror 2003
Yn dod i rym 19 Chwefror 2003

Made 17th February 2003
Coming into force 19th February 2003

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig, drwy arfer ar y cyd y pwerau a roddwyd gan adrannau 1, 7(1), 8(1), 15(4), 17(1), 23, 25, 32(2), 34(7), 35(1) a (3), 36(2) a (5), 83(2) a 88(2) o Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981(a), yn gwneud y Gorchymyn canlynol:

The National Assembly for Wales and the Secretary of State for Environment, Food and Rural Affairs, acting jointly in exercise of their powers under sections 1, 7(1), 8(1), 15(4), 17(1), 23, 25, 32(2), 34(7), 35(1) and (3), 36(2) and (5), 83(2) and 88(2) of the Animal Health Act 1981(a), make the following Order:

Enwi, cychwyn a chymhwysio

1.-(1) Enw'r gorchymyn hwn yw Gorchymyn y Tafod Glas (Cymru) 2003 a daw i rym ar 19 Chwefror 2003.

(2) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys i Gymru yn unig.

Title, commencement and application

1.-(1) This Order may be cited as the Bluetongue (Wales) Order 2003 and comes into force on 19th February 2003.

(2) This Order applies in relation to Wales only.

Dehongli**2. Yn y Gorchymyn hwn-**

ystyr "anifail" ("*animal*") yw anifail sy'n cnoi cil;

ystyr "anifeiliaid rhybuddio" ("*sentinel animals*") yw anifeiliaid nad oes ganddynt wrthgyrff i'r clefyd ac a ddefnyddir ar gyfer ei wyllo;

ystyr "a'r clefyd arno" ("*diseased*") yw a effeithiwyd gan y clefyd;

ystyr "cadarnhau'r clefyd" ("*confirmation of disease*") yw datganiad gan y Prif Swyddog Milfeddygol bod feirws y tafod glas yn cylchredeg mewn ardal benodol;

ystyr "carcas" ("*carcase*") yw carcass anifail sy'n cnoi cil;

ystyr "ceidwad" ("*keeper*") yw unrhyw berson naturiol neu gyfreithiol sy'n berchen anifeiliaid, neu'n gyfrifol am gadw anifeiliaid,

Interpretation**2. In this Order-**

"the Act" ("*y Ddeddf*") means the Animal Health Act 1981;

"animal" ("*anifail*") means a ruminating animal;

"carcase" ("*carcas*") means the carcase of a ruminating animal;

"Chief Veterinary Officer" ("*Prif Swyddog Milfeddygol*") means the Chief Veterinary Officer of the Department for Environment, Food and Rural Affairs;

"confirmation of disease" ("*cadarnhau'r clefyd*") means a declaration by the Chief Veterinary Officer that the bluetongue virus is circulating in a specific area;

"the disease" ("*y clefyd*") means bluetongue;

"diseased" ("*a'r clefyd arno*") means affected with the disease;

(a) 1981 p.22.

(a) 1981 c.22.

boed am wobwr ariannol neu beidio;

ystyr "y clefyd" (*"the disease"*) yw'r tafod glas;

ystyr "daliad" (*"holding"*) yw tir, gydag adeiladau neu hebddynt, lle y cedwir anifeiliaid yn barhaol neu dros dro;

ystyr "y Ddeddf" (*"the Act"*) yw Deddf Iechyd Anifeiliaid 1981;

ystyr "embryo" (*"embryo"*) yw embryo anifail sy'n cnoi cil;

ystyr "fector" (*"vector"*) yw pryfyn o rywogaeth Culicoides imicola neu unrhyw bryfyn arall o'r genws Culicoides sydd, ym marn y Prif Swyddog Meddygol, yn gallu trosglwyddo'r tafod glas;

ystyr "y feirws" (*"the virus"*) yw feirws y tafod glas;

ystyr "ofwm" (*"ovum"*) yw ofwm anifail sy'n cnoi cil;

mae "peth" (*"thing"*) yn cynnwys carcass, embryo, ofwm, semen, porthiant, sarn (llaesodr), tail (tom), gwellt, slyri, teclyn, lloc, clwyd, cerbyd, cyfarpar a dillad;

ystyr "Prif Swyddog Milfeddygol" (*"chief Veterinary Officer"*) yw Prif Swyddog Milfeddygol Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig;

ystyr "Rheolwr Milfeddygol Rhanbarthol" (*"Divisional Veterinary Manager"*) yw'r arolygydd milfeddygol a awdurdodwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol i gael gwybodaeth am anifeiliaid neu garcasau a'r clefyd arnynt neu yr amheuir bod y clefyd arnynt ar gyfer yr ardal lle mae'r anifeiliaid neu garcasau hynny;

ystyr "semen" (*"semen"*) yw semen anifail sy'n cnoi cil;

mae "tir ac adeiladau" (*"premises"*) yn cynnwys unrhyw dir, cerbydau (gan gynnwys unrhyw gynhwysydd, ôl-gerbyd, hanner-ôl-gerbyd, carafán neu beth arall a ddyluniwyd neu a addaswyd i'w dynnu gan gerbyd arall), llong, cwch, hofranlong, neu awyren; ac

ystyr "yr Ysgrifennydd Gwladol" (*"the Secretary of State"*) yw'r Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig.

"Divisional Veterinary Manager" (*"Rheolwr Milfeddygol Rhanbarthol"*) means the veterinary inspector authorised by the Secretary of State to receive information about animals or carcasses that are diseased or suspected of being diseased for the area in which such animals or carcasses are situated;

"embryo" (*"embryo"*) means the embryo of a ruminating animal;

"holding" (*"daliad"*) means land, with or without buildings, where animals are kept permanently or temporarily;

"keeper" (*"ceidwad"*) means any natural or legal person having ownership of, or charged with keeping animals, whether or not for financial reward;

"ovum" (*"ofwm"*) means the ovum of a ruminating animal;

"premises" (*"tir ac adeiladau"*) includes any land, vehicles (including any container, trailer, semi-trailer, caravan or other thing which is designed or adapted to be towed by another vehicle), train, ship, boat, hovercraft or aircraft;

"Secretary of State" (*"yr Ysgrifennydd Gwladol"*) means the Secretary of State for Environment, Food and Rural Affairs;

"semen" (*"semen"*) means the semen of a ruminating animal;

"sentinel animals" (*"anifeiliaid rhybuddio"*) means animals which do not have antibodies to the disease and which are used for surveillance for it;

"thing" (*"peth"*) includes a carcass, embryo, ovum, semen, fodder, litter, dung, straw, slurry, utensil, pen, hurdle, vehicle, equipment and clothing;

"vector" (*"fector"*) means an insect of the species Culicoides imicola or any other insect of the genus Culicoides which, in the opinion of Chief Veterinary Officer, is capable of transmitting bluetongue;

"the virus" (*"y feirws"*) means the bluetongue virus.

Estyn y diffiniad o "glefyd"

3. Wrth gymhwyso Deddf Iechyd Anifeiliaid 1981 i'r Gorchymyn hwn, estynnir y diffiniad o "glefyd" yn adran 88(1) o'r Ddeddf honno i gynnwys y tafod glas.

Extension of definition of "disease"

3. In the application of the Animal Health Act 1981 to this Order, the definition of "disease" in section 88(1) of that Act is extended to include bluetongue.

Esemptio gweithgareddau a awdurdodir o dan Orchymyn Pathogenau Anifeiliaid Penodedig 1998

4. Nid yw'r Gorchymyn hwn yn gymwys i unrhyw beth a awdurdodwyd gan drwydded a ddyroddwyd o dan erthygl 4 o Orchymyn Pathogenau Anifeiliaid Penodedig 1998 mewn perthynas â'r clefyd.(a)

Brechu yn erbyn y clefyd

5. Gwaherddir brechu anifail yn erbyn y clefyd ac eithrio o dan awdurdod trwydded a ddyroddir gan yr Ysgrifennydd Gwladol neu Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

Gofynion cychwynnol lle gwyddys neu lle yr amheuir bod y clefyd yn bodoli

6.-(1) Rhaid i unrhyw berson sy'n gwybod neu'n amau bod unrhyw anifail neu garcas yn ei feddiant, o dan ei ofal neu sy'n cael ei archwilio neu ei arolygu ganddo a'r clefyd arno -

- (a) hysbysu'r Rheolwr Milfeddygol Rhanbarthol ar unwaith; a
- (b) ymatal rhag symud unrhyw anifail i'r tir ac i'r adeiladau, neu oddi arnynt, lle mae'r anifail, ac eithrio fel yr awdurdodir gan arolygydd.

(2) Rhaid i unrhyw berson sy'n dadansoddi samplau a gymerwyd o unrhyw anifail neu garcas ac sy'n dod o hyd i dystiolaeth o wrthgyrff neu antigenau i'r clefyd neu i unrhyw frechlyn ar gyfer y clefyd hysbysu'r Rheolwr Milfeddygol Rhanbarthol ar unwaith.

Ynysu anifeiliaid

7. Rhaid i feddiannydd unrhyw dir ac adeiladau neu unrhyw geidwad sy'n gwybod neu'n amau bod y clefyd gan unrhyw anifail neu garcas yn ei feddiant neu yn ei ofal, pan fydd hyn yn ymarferol, sicrhau bod yr holl anifeiliaid ar y tir ac yn yr adeiladau yn cael eu cadw i mewn.

Hysbysiadau gan arolygwyr

8.-(1) Os bydd arolygydd yn gwybod neu'n amau bod y clefyd yn bodoli ar unrhyw dir ac mewn unrhyw adeiladau, rhaid iddo gyflwyno hysbysiad ar unwaith i'r meddiannydd neu i geidwad unrhyw anifeiliaid ar y tir ac yn yr adeiladau sy'n ei gwneud yn ofynnol-

- (a) nad yw unrhyw anifail, carcas, ofwm, semen neu embryo yn mynd i'r tir ac i'r adeiladau nac yn ymadael â hwynt;
- (b) llunio stocrestr o'r holl anifeiliaid ar y tir ac yn yr adeiladau a chofnodi, ar gyfer pob rhywogaeth -
 - (i) y nifer sydd wedi marw;
 - (ii) y nifer sydd yn fyw ac y mae'n ymddangos i'r meddiannydd neu'r ceidwad eu bod wedi'u heintio â'r clefyd; a

(a) O.S. 1998/463.

Exemption for activities authorised under the Specified Animal Pathogens Order 1998

4. This Order does not apply to anything authorised by a licence issued under article 4 of the Specified Animal Pathogens Order 1998 in respect of the disease.(a)

Vaccination against the disease

5. The vaccination of an animal against the disease is prohibited except under the authority of a licence issued by the Secretary of State or the National Assembly for Wales.

Initial requirements where disease is known or suspected to exist

6.-(1) Any person who knows or suspects that any animal or carcase in his or her possession, under his or her charge or being examined or inspected by him or her is diseased, must -

- (a) immediately notify the Divisional Veterinary Manager; and
- (b) refrain from moving any animal on or off the premises where the animal is located, except as authorised by an inspector.

(2) Any person who analyses samples taken from any animal or carcase and who finds evidence of antibodies or antigens to the disease or to any vaccine for the disease must immediately notify the Divisional Veterinary Manager.

Isolation of animals

7. The occupier of any premises or any keeper who knows or suspects that any animal or carcase in his or her possession or under his or her charge is diseased must, where this is practicable, ensure that all animals on the premises are kept indoors.

Notification by inspectors

8.-(1) If an inspector knows or suspects that the disease exists on any premises, he or she must immediately serve a notice on the occupier or on the keeper of any animals on the premises requiring that -

- (a) no animal, carcase, ovum, semen or embryo enters or leaves the premises;
- (b) an inventory of all animals on the premises is compiled, recording, for each species -
 - (i) the number dead;
 - (ii) the number alive which appear to the occupier or keeper to be infected with the disease; and

(a) S.I. 1998/463.

(iii) y nifer sy'n fyw y mae'n ymddangos i'r meddiannydd neu'r ceidwad nad ydynt wedi'u heintio â'r clefyd;

(c) bod y stocrestr hon yn cael ei chadw'n gyfoes i gymryd cyfrif o'r anifeiliaid sy'n cael eu geni ac yn marw ac yn cael ei dangos i'r arolygydd ar ei gais.

(2) Caiff arolygydd drwy unrhyw hysbysiad a ddyroddir o dan baragraff (1), -

(a) yn ei gwneud yn ofynnol bod anifeiliaid ar y tir ac yn yr adeiladau yn cael eu cadw dan do neu ar unrhyw ran penodol o'r tir ac adeiladau;

(b) yn ei gwneud yn ofynnol i'r meddiannydd neu'r ceidwad gydymffurfio â mesurau rheoli fectorau penodedig; ac

(c) yn ei gwneud yn ofynnol i ddifa, claddu, neu waredu carcassau.

(3) Caiff arolygydd milfeddygol neu arolygydd sy'n gweithredu o dan gyfarwyddyd arolygydd milfeddygol hefyd gyflwyno hysbysiad o'r fath i feddiannydd tir ac adeiladau sydd oherwydd ei leoliad, sefyllfa ddaearyddol neu gysylltiadau â thir ac adeiladau lle gwyddys neu yr amheuir bod y clefyd yno (yng Nghymru neu yn rhywle arall) sy'n rhoi sail dros amau fod y clefyd yno, bod y lle'n agored iddo neu fod presenoldeb fectorau yno.

(4) Gellir cyflwyno hysbysiadau o dan baragraffau (1) a (2) os cafodd hysbysiadau eu rhoi o dan erthygl 6 neu beidio.

Pwerau arolygwyr a swyddogion milfeddygol

9.-(1) Pan fydd arolygydd milfeddygol yn arfer pwerau mynediad o dan y Ddeddf i unrhyw ran o'r tir a'r adeiladau y cyflwynwyd hysbysiad mewn perthynas â hwy o dan erthygl 8, caiff-

(a) archwilio unrhyw anifail, carcass neu beth;

(b) gwneud y profion hynny a chymryd y samplau hynny (gan gynnwys samplau gwaed) o unrhyw anifail, carcass neu beth y mae'n barnu eu bod yn angenrheidiol at ddibenion diagnosis;

(c) marcio at ddiben adnabod unrhyw anifail, carcass neu beth; ac

(ch) casglu fectorau a gosod trapiau i gasglu fectorau.

(2) Caiff swyddog a awdurdodwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol neu Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac sy'n gweithredu o dan gyfarwyddyd arolygydd milfeddygol, sydd yn mynd i unrhyw ran o dir ac adeiladau y cyflwynwyd hysbysiad o dan erthygl 8, naill ai y mae arolygydd milfeddygol yn mynd ag ef yn unol ag erthygl 16(c) neu gyda chaniatâd y meddiannydd -

(iii) the number alive which do not appear to the occupier or keeper to be infected with the disease;

(c) this inventory is kept up to date to take account of animals which are born or die and is produced to an inspector on request.

(2) An inspector may, by any notice issued under paragraph (1), -

(a) require that animals on the premises are kept indoors or in any particular part of the premises;

(b) require the occupier or keeper to comply with specified vector control measures; and

(c) require the destruction, burial or disposal of carcasses.

(3) A veterinary inspector or an inspector acting under the direction of a veterinary inspector may also serve such a notice on the occupier of premises whose location, geographical situation or contacts with premises where the disease is known or suspected to exist (in Wales or elsewhere) provide grounds for suspecting the existence of the disease, exposure to it or the presence of vectors there.

(4) Notices may be served under paragraphs (1) and (2) whether or not notification has been given under article 6.

Powers of veterinary inspectors and officers

9.-(1) Where a veterinary inspector exercises powers of entry under the Act onto any part of premises in respect of which a notice has been served under article 8 he or she may-

(a) examine any animal, carcass or thing;

(b) make such tests and take such samples (including blood samples) from any animal, carcass or thing as he or she may consider necessary for the purpose of diagnosis;

(c) mark for identification purposes any animal, carcass or thing; and

(d) collect vectors and set traps for the collection of vectors.

(2) An officer authorised by the Secretary of State or the National Assembly for Wales acting under the direction of a veterinary inspector, who enters premises in respect of which a notice has been served under article 8, either with a veterinary inspector in accordance with article 16(c) or with the consent of the occupier, may -

- (a) casglu fectorau a gosod trapiau i gasglu fectorau; a
- (b) gweithredu'r mesurau rheoli fectorau hynny y mae'r arolygydd milfeddygol yn barnu eu bod yn angenrheidiol.

(3) Caiff arolygydd milfeddygol, drwy hysbysiad ysgrifenedig, a gyflwynir i feddiannydd tir ac adeiladau neu i geidwad unrhyw anifeiliaid ar y tir ac yn yr adeiladau-

- (a) yn ei gwneud yn ofynnol i gadw, ynysu, rhwystro neu drin unrhyw anifail;
- (b) yn ei gwneud yn ofynnol i ddifa, claddu, gwaredu neu drin unrhyw beth;
- (c) yn ei gwneud yn ofynnol i lanhau a diheintio unrhyw ran o'r tir a'r adeiladau neu unrhyw berson, anifail neu beth ar y tir ac yn yr adeiladau; ac
- (ch) yn ei gwneud yn ofynnol i feddiannydd, unrhyw lawfeddyg milfeddygol a roddodd sylw i unrhyw anifail ar y tir ac yn yr adeiladau ac unrhyw berson arall fu â gofal unrhyw anifail arall neu a fu mewn cysylltiad ag ef i'w hysbysu am unrhyw anifail arall neu dir ac adeiladau eraill y gall unrhyw anifail o'r fath fod wedi dod i gysylltiad â hwy.

Mesurau pan gaiff y clefyd ei gadarnhau

10.-(1) Wrth gadarnhau'r clefyd, rhaid i arolygydd milfeddygol neu arolygydd sy'n gweithredu o dan gyfarwyddyd arolygydd milfeddygol gyflwyno hysbysiad i feddiannydd pob daliad neu i geidwaid yr anifeiliaid ar y daliadau hynny o fewn -

- (a) radiws o 20 cilometr o'r tir ac adeiladau lle gwyddys bod y clefyd yno; neu
- (b) unrhyw ardal arall y mae Prif Swyddog Milfeddygol yn ei phenderfynu gan roi sylw i ffactorau epidemiolegol, daearyddol, ecolegol a meteorolegol.

(2) Rhaid i'r hysbysiad hwnnw ei gwneud yn ofynnol i'r meddiannydd gydymffurfio â'r gofynion a nodir yn erthygl 8(1) a chaiff osod gofynion yn unol ag erthygl 9(3) ac ag unrhyw ofynion eraill y mae'r arolygydd yn barnu eu bod yn angenrheidiol.

(3) Caiff arolygydd milfeddygol gyflwyno hysbysiad sydd ag effaith yn unol â'r erthygl hon ar unrhyw dir ac adeiladau nad ydynt yn ddaliadau.

(4) Yn achos hysbysiad cyffredinol a gyflwynwyd yn unol â pharagraff (1) neu baragraff (3), rhaid i unrhyw hysbysiad o'r fath nodi'r ardal y mae'n gymwys iddo, ac mae'n gymwys i bob daliad neu dir ac adeiladau (yn ôl y digwydd) sydd yn gyfan neu yn rhannol o fewn yr ardal a hysbyswyd.

- (a) collect vectors and set traps for the collection of vectors; and
- (b) implement such vector control measures as the veterinary inspector deems necessary.

(3) A veterinary inspector may, by notice in writing, served on the occupier of the premises or on the keeper of any animals on the premises-

- (a) require the detention, isolation, restraint or treatment of any animal;
- (b) require the destruction, burial, disposal or treatment of any thing;
- (c) require the cleansing and disinfection of any part of the premises or of any person, animal or thing on the premises; and
- (d) require the occupier, any veterinary surgeon who has attended any animal on the premises and any other person who has been in charge of or in contact with any such animal to inform him of any other animal or other premises with which any such animal may have come into contact.

Measures when the disease is confirmed

10.-(1) On confirmation of disease, a veterinary inspector or an inspector acting under the direction of a veterinary inspector must serve notice on the occupiers of all holdings or on the keepers of animals on those holdings within -

- (a) a 20 kilometre radius of premises where the disease is known to exist; or
- (b) such other area as the Chief Veterinary Officer may decide having regard to epidemiological, geographical, ecological and meteorological factors.

(2) Such notice must require the occupier to comply with the requirements set out in article 8(1) and may impose requirements in accordance with article 9(3) and with any other requirements which the inspector considers necessary.

(3) A veterinary inspector may serve a notice that has effect in accordance with this article on any premises that are not holdings.

(4) In the case of a general notice issued in accordance with paragraph (1) or paragraph (3), any such notice must identify the area to which it applies, and it applies to all holdings or premises (as the case may be) which are wholly or partly within the area notified.

Cyfyngiadau mewn ardaloedd heintiedig

11.-(1) Pan fydd yr Ysgrifennydd Gwladol neu Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn datgan drwy Orchymyn bod ardal yn ardal heintiedig y mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys iddi, bydd darpariaethau canlynol yn yr erthygl hon ac erthygl 12 yn gymwys i'r ardal honno ac eithrio os bydd y Gorchymyn hwnnw yn amrywio neu yn eithrio'n fwriadol.

(2) Bernir y bydd unrhyw dir ac adeiladau sy'n rhannol o fewn ardal heintiedig yn gyfan o fewn yr ardal honno.

(3) Ac eithrio os awdurdodir gan drwydded a ddyroddwyd gan arolygydd yn unol â chyngor y Prif Swyddog Milfeddygol, gwaherddir -

- (a) symud unrhyw anifail, carcass, ofwm, semen neu embryo o'r tir a'r adeiladau lle cedwir hwy; neu
- (b) symud unrhyw anifail, carcass, ofwm, semen neu embryo ar ffyrdd cyhoeddus neu breifat (heblaw ffyrdd sy'n gwasanaethu tir ac adeiladau).

Pwerau arolygwyr a swyddogion mewn ardal heintiedig

12.-(1) Pan ddatgenir bod ardal yn heintiedig bydd gan arolygwyr a swyddogion milfeddygol a awdurdodir gan yr Ysgrifennydd Gwladol neu Gynulliad Cenedlaethol Cymru yr un pwerau ag a bennir yn erthygl 9, mewn perthynas â thir ac adeiladau o fewn yr ardal heintiedig, ag sydd ganddynt mewn perthynas â thir ac adeiladau y cyflwynwyd hysbysiad iddynt o dan erthygl 8.

(2) Caiff arolygydd milfeddygol hefyd -

- (a) gyfarwyddo meddiannydd tir ac adeiladau mewn ardal heintiedig neu geidwad anifail ar y tir neu yn yr adeiladau hynny i frechu neu ganiatáu brechu unrhyw anifail a gedwir yno; a
- (b) cyfarwyddo'r meddiannydd neu'r ceidwad i gadw anifeiliaid i'w defnyddio yn anifeiliaid rhybuddio neu ganiatáu cyflwyno anifeiliaid rhybuddio i'r tir a'r adeiladau hynny.

Cigydda anifeiliaid

13. Cyfarwyddir bod adran 32 o'r Ddeddf (sy'n ymwneud â chigydda ac iawndal) yn gymwys i'r tafod glas.

Tramgwyddau

14. Mae unrhyw berson sydd, heb awdurdod neu esgus cyfreithlon, ac arno ef y mae'r prawf ohono -

- (a) yn mynd yn groes i unrhyw ddarpariaeth yn y Gorchymyn hwn neu unrhyw ddarpariaeth mewn trwydded, hysbysiad neu gyfarwyddyd a ddyroddir o dan y Gorchymyn hwn;

Restrictions in infected areas

11.-(1) Where, by Order, the Secretary of State or the National Assembly for Wales declares an area to be an infected area to which this Order applies, the following provisions in this article and article 12 apply to that area, save as expressly varied or excepted by such Order.

(2) Any premises which are partly within an infected area are deemed to be wholly within that area.

(3) Except as authorised by a licence issued by an inspector in accordance with the advice of the Chief Veterinary Officer, -

- (a) the movement of any animal, carcass, ovum, semen or embryo from the premises on which they are kept; or
- (b) the movement of any animal, carcass, ovum, semen or embryo on public or private roads (other than the service roads of premises), is prohibited.

Powers of inspectors and officers in an infected area

12.-(1) When an infected area has been declared, veterinary inspectors and officers authorised by the Secretary of State or the National Assembly for Wales have the same powers specified in article 9 in respect of premises within the infected area as they have in respect of premises on which a notice has been served under article 8.

(2) A veterinary inspector may also -

- (a) direct the occupier of premises in an infected area or the keeper of any animal on those premises to vaccinate or to allow the vaccination of any animal kept there; and
- (b) direct the occupier or keeper to retain animals for use as sentinel animals or to allow the introduction of sentinel animals onto those premises.

Slaughter of animals

13. It is directed that section 32 of the Act (which relates to slaughter and compensation) applies to bluetongue.

Offences

14. Any person who, without lawful authority or excuse, proof of which lies on him or her -

- (a) contravenes any provision of this Order or any provision of a licence, notice or direction issued under this Order;

- (b) yn methu â chydymffurfio ag unrhyw un o'r trwyddedau, hysbysiadau neu gyfarwyddiadau hynny neu ag unrhyw amod yn unrhyw un o'r darpariaethau hynny;
- (c) yn achosi neu'n caniatáu unrhyw fynd yn groes neu fethu â chydymffurfio o'r fath;
- (ch) yn difrodi, ymyrryd neu symud unrhyw drapiau a osodwyd i gasglu fectorau o dan erthygl 9;
- (d) yn difwyno, dileu neu dynnu oddi yno unrhyw farc a wnaed gan arolygydd milfeddygol o dan erthygl 9,

yn cyflawni tramgwydd yn erbyn y Ddeddf.

- (b) fails to comply with any such licence, notice or direction or with any condition of any such provision;
- (c) causes or permits any such contravention or non-compliance;
- (d) damages, interferes with or removes any traps set for the collection of vectors under article 9;
- (e) removes, obliterates or defaces any mark made by a veterinary inspector under article 9,

commits an offence against the Act.

Pwerau arolygwyr os bydd methiant

15.-(1) Os bydd person y cyflwynir hysbysiad iddo o dan y Gorchymyn hwn yn methu â chydymffurfio ag unrhyw ofynion yr hysbysiad hwnnw neu unrhyw ofynion eraill a osodwyd yn rhesymol gan arolygydd, caiff arolygydd, heb ragfarn i unrhyw achosion o dramgwydd sy'n deillio o'r diffyg hwnnw, gymryd y camau hynny a all fod yn angenrheidiol i sicrhau bod y gofynion hynny'n cael eu bodloni.

(2) Gellir adfer swm unrhyw dreuliau a dynnir yn rhesymol gan arolygydd o dan baragraff (1) ar archiad fel dyled sifil gan yr Ysgrifennydd Gwladol neu gan yr awdurdod lleol, yn ôl y digwydd, oddi wrth y person sydd mewn diffyg.

Pwerau cyffredinol arolygwyr

16.-(1) Caiff arolygydd neu swyddog yr Ysgrifennydd Gwladol neu Gynulliad Cenedlaethol Cymru sy'n mynd i'r tir ac adeiladau o dan y Gorchymyn hwn fynd â'r canlynol gydag ef

- (a) cerbyd (ar yr amod bod mynediad i gerbyd o'r fath yn rhesymol ymarferol);
- (b) y cyfarpar hwnnw y mae'n barnu ei fod yn angenrheidiol; ac
- (c) unrhyw berson arall y mae'n barnu eu bod yn angenrheidiol at unrhyw ddiben mewn perthynas â gweithredu a gorfodi'r Gorchymyn hwn.

(2) Ni fydd unrhyw ofyniad a osodir gan neu o dan y Gorchymyn hwn yn gymwys os cyflwynir caniatâd gan arolygydd milfeddygol.

(3) Wrth benderfynu a yw am gyflwyno caniatâd o dan baragraff (2), rhaid i arolygydd milfeddygol weithredu yn unol â chyfarwyddiadau yr Ysgrifennydd Gwladol neu Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

Trwyddedau, hysbysiadau a chyfarwyddiadau

17.-(1) Rhaid i unrhyw drwydded, hysbysiad, gyfarwyddyd neu ganiatâd o dan y Gorchymyn hwn

Powers of inspectors in case of default

15.-(1) If a person served with a notice under this Order fails to comply with any requirement of such a notice or any other requirement reasonably laid down by an inspector, an inspector may, without prejudice to any proceedings for an offence arising out of such default, take all such steps as may be necessary to ensure that such requirement is met.

(2) The amount of any expenses reasonably incurred by the inspector under paragraph (1) shall be recoverable on demand as a civil debt by the Secretary of State or by the local authority, as the case may be from the person in default.

General powers of inspectors

16.-(1) An inspector or officer of the Secretary of State or National Assembly for Wales who enters premises under this Order may take with him

- (a) a vehicle (provided entry with such a vehicle is reasonably practicable);
- (b) such equipment as he considers necessary; and
- (c) such other person as he considers necessary for any purpose in relation to the execution and enforcement of this Order.

(2) Any requirement imposed by or under this Order does not apply if a permit disapplying the requirement is issued by a veterinary inspector.

(3) In deciding whether or not to issue a permit under paragraph (2), a veterinary inspector must act in accordance with the instructions of the Secretary of State or the National Assembly for Wales.

Licences, notices and directions

17.-(1) Any licence, notice, direction or permit under this Order must be in writing, may be general or

fod yn ysgrifenedig, caiff fod yn gyffredinol neu'n benodol, caiff fod yn ddarostyngedig i amodau a gellir ei ddiwygio, ei atal neu ei ddirymu drwy hysbysiad ysgrifenedig unrhyw bryd.

(2) Rhaid cyflwyno hysbysiad diwygio, atal, neu ddirymu trwydded, hysbysiad, cyfarwyddyd neu ganiatâd o dan y Gorchymyn hwn, -

(a) yn achos trwydded, hysbysiad, cyfarwyddyd neu ganiatâd penodol, i'r person y dyroddwyd neu y cyflwynwyd y drwydded honno, yr hysbysiad, y cyfarwyddyd neu'r caniatâd hwnnw iddo; neu

(b) yn achos trwydded, hysbysiad, cyfarwyddyd neu ganiatâd cyffredinol, yn y dull y mae'r Ysgrifennydd Gwladol, Cynulliad Cenedlaethol Cymru, arolygydd milfeddygol neu arolygydd (yn ôl y digwydd) yn barnu'r mwyaf priodol er mwyn dwyn sylw'r sawl a effeithir ganddo neu ganddi ato.

Gorfodi

18. Yr awdurdod lleol sy'n gweithredu a gorfodi'r Gorchymyn hwn ac eithrio lle darperir yn bendant fel arall.

Dirymu

19. Dirymir Gorchymyn Clefydau Penodedig (Hysbysu a Chigydda) 1992 (a) a Gorchymyn Clefydau Penodedig (Hysbysu) 1996 (b) i'r graddau y maent yn gymwys mewn perthynas â'r tafod glas.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru

17 Chwefror 2003

D.Elis-Thomas

Y Llywydd

15 Chwefror 2003

E.A. Morley

Yr Is-Ysgrifennydd Seneddol

Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig

specific, may be subject to conditions and may be amended, suspended or revoked by notice in writing at any time.

(2) A notice of amendment, suspension or revocation of a licence, notice, direction or permit issued under this Order must be served, -

(a) in the case of a specific licence, notice, direction or permit, on the person to or on whom that licence, notice, direction or permit was issued or served; or

(b) in the case of a general licence, notice, direction or permit, in such manner as the Secretary of State, National Assembly for Wales, veterinary inspector or inspector (as the case may be) may reasonably consider most appropriate to bring it to the attention of those affected by it.

Enforcement

18. This Order shall, except where otherwise expressly provided, be executed and enforced by the local authority.

Revocations

19. The Specified Diseases (Notification and Slaughter) Order 1992 (a) and the Specified Diseases (Notification) Order 1996 (b) are revoked insofar as they apply in relation to bluetongue.

Signed on behalf of the National Assembly for Wales

17th February 2003

Presiding Officer

15th February 2003

Parliamentary Under Secretary of State

Department for Environment, Food and Rural Affairs

(a) O.S. 1992/3159.

(b) O.S. 1996/2628.

(a) S.I. 1992/3159.

(b) S.I. 1996/2628.

OFFERYNNAU STATUDOL

2003 Rhif 326 (Cy.47)

ANIFEILIAID, CYMRU

IECHYD ANIFEILIAID

**Gorchymyn y Tafod Glas (Cymru)
2003**

STATUTORY INSTRUMENTS

2003 No. 326 (W.47)

ANIMALS, WALES

ANIMAL HEALTH

**The Bluetongue (Wales) Order
2003**

© Hawlfraint y Goron 2003

Argraffwyd a chyhoeddwyd yn y Deyrnas Unedig gan The Stationery Office Limited o dan awdurdod ac arolygiaeth Carol Tullo, Rheolwr Gwasg Ei Mawrhydi ac Argraffydd Deddfau Seneddol y Frenhines.

£2.50

W7002/03

ON

© Crown copyright 2003

Printed and Published in the UK by the Stationery Office Limited under the authority and superintendence of Carol Tullo, Controller of Her Majesty's Stationery Office and Queen's Printer of Acts of Parliament.

ISBN 0-11-090651-9



9 780110 906515